

Emlékeztető

HáGK: 25-17/2016.

Tárgy: Magyar vadászkutya fajták-génmegőrzési programjának egyeztető megbeszélése

Helyszín: Haszonállat-génmegőrzési Központ, 2100 Gödöllő, Isaszegi út 200

Időpont: 2016.május 11. 10 óra

A megbeszélésre meghívottak:

- az elismert tenyésztőszervezetek
- Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületeinek Szövetsége (nem jelent meg)
- Állami Erdőgazdaságok
- Nemzeti Park Igazgatóságok
- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
- Földművelésügyi Minisztérium, Mezőgazdasági Főosztály
- Földművelésügyi Minisztérium, Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály
- Földművelésügyi Minisztérium, Természetmegőrzési Főosztály
- Földművelésügyi Minisztérium, Erdészeti és vadgazdálkodási Főosztály
- Magyar Országos Vadászkutyás Kulturális Egyesület

Megnyitó és levezető elnök: Dr. Szieberth István (HáGK)

Áttekintés, összefoglaló: Mészáros Mihály (HáGK)

Dr. Szieberth István tájékoztatta a résztvevőket, hogy Dr. Fazekas Sándor Miniszter úr a 2016. január 29-én elfogadta a nemzeti kutyafajtáink állami génbanki fenntartási programját.

A program végrehajtásának szakmai és szervezeti koordinációjával a Miniszter úr a Haszonállat-génmegőrzési Központot (HáGK) bízta meg. A HáGK a felkérésnek eleget téve szakértői bizottságot hozott létre, melynek vezetésére Mészáros Mihályt kérte fel. A további tagok Zöld Orsolya, Kollárné Jilly Sára, dr. Hudák Péter, dr. Szieberth István, Koppány Gábor és Tari József.

Dr. Szieberth István ismertette a Központ hazai és nemzetközi tevékenységét valamint a nemzeti kutyafajták génmegőrzésében felvállalható feladatokat.

Mészáros Mihály áttekintette a génmegőrzési program indításának előzményeit és a hazai fajták létszámának alakulását. A nagyfokú létszámcsökkenés és a kiállítási tenyésztési irány a genetikai variancia beszűkülését vonta maga után. **A populációk génmegőrzése az egészség, küllem és a használhatóság együttes megőrzését jelentheti csak.** Megemlítette az új jogszabályi háttérrel, amelyet március 17-én fogadott el az országgyűlés. Ennek következtében ez év végéig újabb jogszabályi változások várhatóak a tenyésztésszervezésben. Kiemelte a **génmegőrzés állami feladat**, amely állami kontroll mellett adható állami támogatással működik. Ismertette azt a minimum programot, amellyel a gyakorlati génmegőrzés a Nemzeti Parkoknál és erdészeteknél és a laboratóriumi háttér biztosításával megkezdhető. Az elismert tenyésztő szervezetek tenyésztési programja továbbra is a meghatározó. A szelekciós rendszert azonban valamennyi fajtánál célszerű továbbfejleszteni. (főtenyészszemlék és alomellenőrzések szakmai jelentőségét emelni).

Azoknál a fajtánál ahol több klub működik, az elismert és el nem ismert szervezetek együttműködése a génmegőrzés hatékony működéséhez elengedhetetlen feltétel. A meglévő személyes ellentéteket háttérbe kell helyezni. A pásztorkutya fajtánál a márciusi értekezletet követően a fajtánkénti konzultációk is megkezdődtek. Ott előrébb tart a szervezés, mint a vadászkutya fajtánál. Ezen fajták génmegőrzésében több szervezet és intézmény működik közre.

Feladatok:

- Tenyésztő szervezetek Nemzeti Parkok és erdészetek szakembereinek személyes kapcsolat felvétele
- A már beszerzett vagy beszerzés alatt álló kutyák és tenyésztési dokumentációik áttekintése - HáGK szakemberei és tenyésztő szervezet bevonásával
- Ritkább vonalak feltárása a HáGK szakembereinek közreműködésével
- Nemzeti Parkok állományának fokozatos kialakítása- kb. 6 éves program keretében
- Eredeti környezeti viszonyok, eredeti funkciók bemutatása
- Meglévő laborháttér biztosítása, szükséges fejlesztések (mintatárolás, DNS vizsgálatok, in vitro génbank), genetikai távolságbecslés, kutatások és partnerek bevonásával
- Anyagi és jogszabályi háttér tisztázása, feladatok egyértelmű meghatározása

A meghívott tenyésztőszervezetek munkájának bemutatása, tenyésztési programok lényege, aktuális populációs létszámok ismertetése:

- Dr. Jakkel Tamás Magyar agár
- Pomázi Ágoston: Drótszörű magyar vizsla
- Maróti Béla: Rövidszörű magyar vizsla
- Pelczéder Tibor: Erdélyi kopó
- Ujhelyi Tamás (MOVKE): Génmegőrzési program kidolgozására kapott minisztériumi megbízást

Mészáros Mihály: Személyes ellentétekből adódó viták helyett szakmai kérdések tisztázása a cél. Közös felelősséggel megtalálni a szűkülő populáció legértékesebb egyedeit, amelyek örökítő anyagát érdemes megőrizni. Nagyon sok fenotípusosan jó kutyát lehet látni különféle vásárokon. Ezek többnyire származási igazolással nem rendelkeznek, mert vélhetően anyagi okok miatt azt nem váltották ki. Ezek a tenyésztés számára elvesznek.

El kell gondolkodni, hogy a szűkülő aktív populációs keretek között, korszerű labortechnikai megerősítések mellett ezek az egyedek felhasználhatók-e a génmentésben vagy génmegőrzésben.

Valamennyi klub, NÉBIH ellenőrzés alatt eddig is komoly szakmai munkát végzett. Hazai és külföldi tudományos igényű elemzések is folyamatban vannak, amelyek rendkívül költségesek. (Állami költségviselés a jövőben célszerű)

Szobolevszki Tamás (FM) hangsúlyozta a változó jogszabályi háttér jelentőségét. Szeptember 19. az Állam a 9 magyar kutyafajta tenyésztésében vesz csak részt. Megerősítette, hogy **a magyar eb fajták esetében továbbra is egy elismert tenyésztő szervezet törzskönyvez.** Valamennyi magyar kutyafajta a veszélyeztetet vagy súlyosan veszélyeztetett kategóriába sorolható a FAO besorolás szerint (1000 nőivarú tenyészegyednél kevesebb)

Dr. Péntek István (NÉBIH) kiemelte a laboratóriumi vizsgálatok fontosságát a génmegőrzésben, egyben hangsúlyozta, hogy ezek költségvonzata jelentős. Megemlítette, hogy e vizsgálatok elvégzésére még nincs akkreditált laboratórium Magyarországon. Nemzetközileg vannak kész genetikai protokoll vizsgálatok (18-22 mikroszatellites protokoll), amelyek adaptálhatók. Kiemelte, hogy a szelekcióban továbbra is a törzskönyvi rendszer az alap.

Parragh Dénes (FM) ismételten hangsúlyozta, hogy a **génmegőrzés állami feladat**. Ez év végéig a jogszabályi háttér rendezni fogja az új rendszerű tenyésztésszervezésben a szervezeti szereposztásokat. Ismeretes, hogy a vadászkutya fajtáknál is jelentős az emberi faktor. Az erdészetek és Nemzeti Parkok munkatársai is tisztában vannak ezzel. A majdan esetleges problémaként felmerülő kölyök elhelyezési gondokra is lesz megoldás.

Dr. Jakkel Tamás a HÁGK laboratóriumi vizsgálati lehetőségekről és azok költségeiről érdeklődött. Megítélése szerint valamennyi fajtánál ugyan azon kijelölt labornak lenne célszerű a mintákat tárolni és a vizsgálatokat végezni. A több labor alkalmazása szervezési problémákat okozhat.

Felvetődött továbbá a génbankba kerülő termékenyítő anyagok felhasználásának jogi szabályozása és tulajdonjog kérdése.

Maróti Béla elmondta, hogy szervezett utódvizsgálatra készül a klub.

Tapasztó Sándor az erdészetek feladatvállalásáról és saját (VADEX) tenyésztési szándékukról számolt be. Megítélése szerint a feladatokat tisztán kell látni, az erdőgazdálkodóknak kell-e a tenyésztőszervezetekkel felvenni a kapcsolatot, vagy fordítva. megerősítette, hogy VAV vizsgára csak származási igazolással rendelkező kutya mehet.

Gödöllő, 2016. május 23.

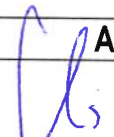
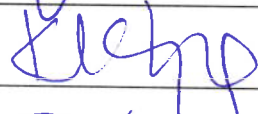
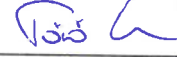

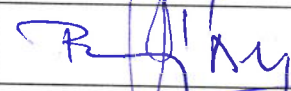
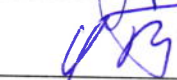
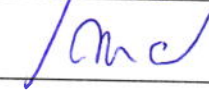

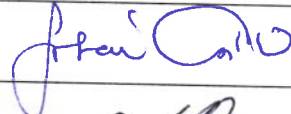

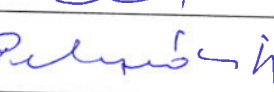
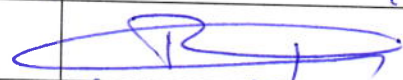
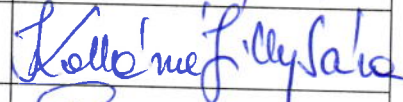

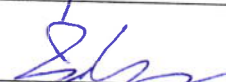
Zöld Orsolya
program koordinátor

Jelenléti ív

a 2016. május 11-én, 10⁰⁰ órakor tartandó tárgyaláshoz

Tárgy: Magyar vadászkutya tenyésztésünk aktualitásai, a génmegőrzés jelentősége és gyakorlata

Helyszín: Haszonállat-génmegőrzési Központ

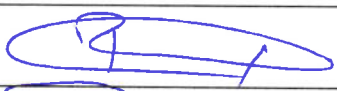

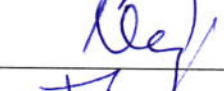

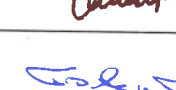
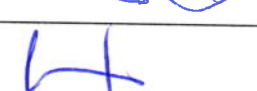

Sorszám	Név	Képviselet szervezete	Aláírás
21.	KREIMER ROLAND	ZALA GRÓD ZRT.	
22.	KOVÁCS-HESTERKÁZY Z.	ŐRSEGI NPI	
23.	Tóth Eszter	ŐRSEGI NPI	
24.	Maróti Bóka	Magyar Vízta. c. Egyesület	
25.	Grizmarziane Varga Katalin	Magyar Vízta. K.E.	
26.	POMÁZI AGOSTON KRISTÓF Pomázi AN	MDMTE	
27.	VARGA PÉTER	ROMBATKÉPZŐ ÉRDÉKELTI ZRT	
28.	HORVÁTH CSABA	Mecsekerdő Zrt.	
29.	TAMÁS AITILA	FM - TMF	
30.	JUHÁSZ CILLIA	MAGYAR ACIÁR	
31.	JERÉNYI-KOZMA KATALIN	MAGYARORSZÁGI ERDÉVI KÖPŐ KÖZS.	
32.	SÁGHY MELINDA	MAGYARORSZÁGI ERDÉVI KÖPŐ KÖZS.	
33.	DR. PALLÁS ANDREA	MAGYARORSZÁGI ERDÉVI KÖPŐ KÖZS.	
34.	PELCSÉDER TIBOR	MAGYARORSZÁGI ERDÉVI KÖPŐ KÖZS.	
35.	BIRÓ TAMÁS	DUNA-IPOLY NEMZETI PARK	
36.	Kollárné Filye Sára	HÁGK	
37.	dr. Hudák Péter	HÁGK	
38.	Babiczay Anikó	MOVKE	
39.	Ujhelyi Tamás	MOVKE	
40.	Zöld Orsolya	HÁGK	

Jelenléti ív

a 2016. május 11-én, 10⁰⁰ órakor tartandó tárgyaláshoz

Tárgy: Magyar vadászkutya tenyésztésünk aktualitásai, a génmegőrzés jelentősége és gyakorlata

Helyszín: Haszonállat-génmegőrzési Központ

Sorszám	Név	Képviselet szervezet	Alíráás
1.	Biro Tamás	PUNY-IPOLY NEMZETI PARK	
2.	TARAFERŐ János	VADEX ZRT.	
3.	Rácz F. Gábor	FIT BÜGFŐV.	
4.	Bugyi Andrea	FM EVG FŐV.	
5.	Dv. Jolekai Tünde	MAGYAR AGAR SZELCIO	
6.	Dudás Róbert	Gemenc Zrt	
7.	KARAIZ Zsuzsanna	FM-NPTF	
8.	TATAI SÁNDOR	FHNPI	
9.	Méhész László	HAGK	
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			